

Analyse van de verkeersonveiligheid in Zeeuwsch-Vlaanderen

Deel II: Verantwoording, tabellen en toetsresultaten

Documentbeschrijving

Rapportnummer: R-97-18 II
Titel: Analyse van de verkeersonveiligheid in Zeeuwsch-Vlaanderen
Ondertitel: Deel II: Verantwoording, tabellen en toetsresultaten
Auteur(s): Ing. J.A.G. Mulder
Onderzoeksmanager: Mr. P. Wesemann
Projectnummer SWOV: 69.103
Opdrachtgever: Regionaal Orgaan Verkeersveiligheid Zeeland

Projectinhoud: Dit rapport geeft een analyse van de ongevalsbetrokkenheid van buitenlanders in Zeeuwsch-Vlaanderen. Aangegeven wordt bij welk deel van de ongevallen buitenlandse bestuurders betrokken zijn en of daarbij typen ongevallen zijn waarbij deze buitenlandse bestuurders oververtegenwoordigd zijn; dit laatste wordt bovendien gerelateerd aan de vraag in hoeverre de betreffende bestuurders het ongeval hebben veroorzaakt.

Aantal pagina's: 49 p.
Prijs: f 22,50
Uitgave: SWOV, Leidschendam, 1997

Inhoud deel II

<i>Verantwoording</i>	5
De kwaliteit van de registratie	6
De geanalyseerde gemeenten	6
De uitgevoerde toetsen	6
Overzicht van de kenmerken en de gehanteerde samenvoegingen	6
 <i>Tabellen en toetsresultaten</i>	 10

Verantwoording

De kwaliteit van de registratie

Bij de Adviesdienst Verkeer en Vervoer van Rijkswaterstaat worden alle ongevallen uniform verwerkt op de afdeling Basisgegevens (AVV/BG). Gebleken is echter dat de politie niet van alle verkeersongevallen een registratieformulier inzendt naar (AVV/BG). Daardoor bevat ook deze Verkeersongevallenregistratie (VOR) niet alle verkeersongevallen.

In het algemeen geldt dat de ernstiger ongevallen veel vaker zijn geregistreerd dan de minder ernstige en dat de ongevallen met gemotoriseerde voertuigen veel vaker worden geregistreerd dan die met niet-gemotoriseerde voertuigen. Zo worden overleden slachtoffers, voor alle wijzen van verkeersdeelname, nagenoeg volledig geregistreerd. De registratiegraad van lichtgewonde slachtoffers van fietsongevallen staat hiermee in schril contrast. Op basis van de enquête 'Ongevallen in Nederland' (OIN), gehouden in de periode 1992-1993, is vastgesteld dat van deze gewonden slechts 7% wordt geregistreerd. Het merendeel van deze ongevallen betreft overigens enkelvoudige ongevallen; de kans dat deze door de politie geregistreerd kunnen worden, is minimaal. Wat ziekenhuisopnamen betreft, waarvan de gemiddelde registratiegraad tegenwoordig 60% bedraagt, is het bovengenoemde gebrek aan compleetheid en representativiteit direct zichtbaar bij vergelijking met de LMR. De slachtoffers in motorvoertuigen (auto, vrachtauto, motorfiets) en ook bromfietzers blijken een registratiegraad van niet ver onder de 100% te halen, terwijl fietsers en voetgangers ver onder het gemiddelde van 60% registratiegraad zakken. Hierbij moet worden aangetekend dat de registratie van fietsers (en voetgangers) bij botsingen met motorvoertuigen ook duidelijk completer is dan die waarbij geen motorvoertuigen waren betrokken. Kennelijk speelt voor de mate van registratie ook de wijze van verkeersdeelname van de tegenpartij een rol. De afgelopen jaren nam de registratiegraad van in ziekenhuizen opgenomen verkeersslachtoffers met gemiddeld 1%-punt per jaar af, in 1998 was de registratiegraad nog ca. 71%.

Dat niet alle verkeersslachtoffers in de registratie zijn opgenomen behoeft op zichzelf niet altijd een probleem te zijn (heel veel beleidsinformatie is op steekproeven gebaseerd). De registratie moet echter wel een representatief beeld geven. Gelet op het voorgaande kan men stellen dat het gebrek aan representativiteit een veel belangrijker probleem vormt dan de incompleetheid van de VOR-gegevens. De registratie van verkeersslachtoffers in de Verkeersongevallenregistratie van AVV/BG blijkt in belangrijke mate afhankelijk van vooral juist die twee variabelen die als de belangrijkste voor verkeersveiligheidsbeleid kunnen worden gezien: wijze van verkeersdeelname van het slachtoffer en (letsel)ernst. Daarnaast spelen ook de wijze van verkeersdeelname van de tegenpartij en de leeftijd van het slachtoffer een rol.

Voor deze verkeersveiligheidsanalyse tussen gemeenten is als uitgangspunt genomen dat de onderregistratie in de onderzoeksgemeente niet afwijkt van die in het referentiegebied; en dat hetzelfde geldt voor de ontwikkeling daarin. Bij de interpretatie van de resultaten wordt er nadrukkelijk op gelet of er aanwijzingen zijn dat de gevonden verschillen het gevolg kunnen zijn van verschillen in de registratie; in voorkomende gevallen zal dit in de tekst worden vermeld.

Het bovenstaande maakt duidelijk dat deze analyse betrekking heeft op een (geregistreerd) deel van de verkeersveiligheidsproblematiek in de gemeenten. Een niet onaanzienlijke groep, met name die van de enkelvoudige fietsongevallen, blijft buiten de analyse. Er zijn op dit moment geen gegevens voorhanden waaruit zou blijken of het bij deze ongevallen in het bijzonder om een verkeers-, een voertuig-, een mens- of een weg(onderhouds)probleem gaat.

De geanalyseerde gemeenten

De selectie van de referentiegemeenten heeft niet 'automatisch' plaatsgevonden. Een overzicht van de geanalyseerde gemeenten is opgenomen als Tabel I.

De uitgevoerde toetsen

De volgende toetsen zijn uitgevoerd (door middel van de zgn. chi-kwadraat-toets: χ^2):

- **Verdelingen:** Voor elk kenmerk is getoetst of de verdeling van de aantallen slachtoffers over de klassen van dat kenmerk in de onderzoeksgemeente anders is dan in het referentiegebied. De aantallen slachtoffers zijn gesommeerd over de laatste drie jaren.
- **Ontwikkelingen:** Voor elke klasse van een kenmerk is getoetst of er tussen de onderzoeksgemeente en het referentiegebied een verschil in ontwikkeling is. De aantallen slachtoffers van de laatste drie jaren zijn daartoe vergeleken met een voorperiode van drie jaar (1984 t/m 1986).

Overzicht van de kenmerken en de gehanteerde samenvoegingen

In het volgende overzicht worden alle kenmerken weergegeven die op de hiervoor omschreven wijze geanalyseerd zijn. Per kenmerk wordt aangegeven welke klassen daarbij gehanteerd zijn. Deze klassen zijn vaak samenvoegingen van de codes zoals die in de bronbestanden gebruikt worden. Uiteraard is dat zeker het geval wanneer het kenmerk zelf een combinatie is van een aantal kenmerken in het bronbestand (zoals de combinatie van wegbeheerder, binnen of buiten de bebouwde kom en maximum snelheid).

Overzicht van de kenmerken en de gehanteerde samenvoegingen.

Ernst letsel

- overleden of ziekenhuisopname
- vervoerd, verm. niet opgenomen
- overig letsel
- onbekend

Wijze verkeersdeelname

- personenauto
- zwaar verkeer
- bromfiets
- fiets
- voetganger
- overig

(Wordt vervolgd op de volgende bladzijde.)

Overzicht van de kenmerken en de gehanteerde samenvoegingen

(vervolg).

Tegenpartij slachtoffer

- geen tegenpartij (enkelvoudig)
- tegen fiets
- tegen bromfiets
- tegen motor
- tegen personenauto
- tegen zware voertuigen
- overig
- niet in primaire botsing

Leeftijdklasse

- 0 t/m 12 jaar
- 13 t/m 15 jaar
- 16 t/m 17 jaar
- 18 t/m 24 jaar
- 25 t/m 39 jaar
- 40 t/m 49 jaar
- 50 t/m 59 jaar
- 60 jaar en ouder
- onbekend

Wijze van verkeersdeelname en leeftijd

- voetganger, 0 t/m 15 jaar
- voetganger, 16 t/m 59 jaar
- voetganger, 60 jaar en ouder
- fiets, 0 t/m 15 jaar
- fiets, 16 t/m 59 jaar
- fiets, 60 jaar en ouder
- bromfiets, 16 t/m 17 jaar
- bromfiets, 18 t/m 24 jaar
- auto, 18 t/m 24 jaar
- auto, 25 t/m 59 jaar
- auto, 60 jaar en ouder
- overig

Geslacht

- mannen
- vrouwen
- onbekend

Alcoholgebruik betrokken bestuurders

- geen alcohol
- wel alcohol
- onbekend

Wegbeheerder

- rijkswegen
- provinciale wegen
- gemeentelijke wegen
- overige wegen

Plaats ongeval naar bebouwde kom

- binnen bebouwde kom
- buiten bebouwde kom

(Wordt vervolgd op de volgende bladzijde.)

**Overzicht van de kenmerken en de gehanteerde samenvoegingen
(vervolg).**

Maximum snelheid op plaats ongeval

- minder dan 50 km/u
- 50 km/u
- 60 of 70 km/u
- 80 of 90 km/u
- 100 of 120 km/u
- onbekend

Bebouwde kom, wegbeheerder en maximum snelheid op plaats ongeval

- binnen, gemeente
- binnen, overig
- buiten, gemeente
- buiten, provincie, 80 of 90 km/h
- buiten, rijk, 80 of 90 km/h
- buiten, rijk, 100 of 120 km/h
- overig

Wegsituatie plaats ongeval

- rechte weg
- kruising
- bocht

Hoofdgroep manoeuvre volgens CBS-indeling

- eenzijdig, of obstakel (gepark.)
- in zelfde richting
- tegengestelde richting
- kruisend verkeer
- met voetganger

Kwartaal ongeval

- 1e kwartaal
- 2e kwartaal
- 3e kwartaal
- 4e kwartaal

Dagsoort ongeval

- zaterdag en zondag
- maandag t/m vrijdag

Tijdstip ongeval

- spitsen
- ochtend
- middag
- avond
- nacht
- onbekend

Weersomstandigheden tijdens ongeval

- droog
- regen en overig
- onbekend

Lichtomstandigheden tijdens ongeval

- daglicht
- schemer of duisternis
- onbekend

(Wordt vervolgd op de volgende bladzijde.)

**Overzicht van de kenmerken en de gehanteerde samenvoegingen
(vervolg).**

Kenteken voertuig

- Nederland
- Duitsland
- België
- overig West Europa
- andere landen
- niet van toepassing

Nationaliteit bestuurder

- Nederland
- Duitsland
- België
- overig West Europa
- andere landen
- niet van toepassing

Tabellen en toetsresultaten

- Tabel 1.* De onderzochte gemeenten.
Tabel 2. Inwoners naar leeftijdklasse.
Tabel 3. Verkeersmorbiditeit (verkeersslachtoffers per inwoners) naar leeftijdklasse.
Tabel 4. Ernst letsel.
Tabel 5. Wijze verkeersdeelname.
Tabel 6. Tegenpartij slachtoffer.
Tabel 7. Leeftijdklasse.
Tabel 8. Wijze van verkeersdeelname en leeftijd.
Tabel 9. Geslacht.
Tabel 10. Alcoholgebruik betrokken bestuurders.
Tabel 11. Wegbeheerder.
Tabel 12. Plaats ongeval naar bebouwde kom.
Tabel 13. Maximum snelheid op plaats ongeval.
Tabel 14. Bebouwde kom, wegbeheerder en maximum snelheid op plaats ongeval.
Tabel 15. Wegsituatie plaats ongeval.
Tabel 16. Hoofdgroep manoeuvre volgens CBS-indeling.
Tabel 17. Kwartaal ongeval.
Tabel 18. Dagsoort ongeval.
Tabel 19. Tijdstip ongeval.
Tabel 20. Weersomstandigheden tijdens ongeval.
Tabel 21. Lichtomstandigheden tijdens ongeval.
Tabel 22. Kenteken voertuig.
Tabel 23. Nationaliteit bestuurder.
- Bij de Tabellen 4 t/m 21 worden per nummer twee tabellen verstrekt. Deze bevatten de volgende informatie:
Tabellen 'B': Percentages verkeersslachtoffers per kenmerk in de periode 1984 t/m 1995.
Tabellen 'C': Indexcijfers verkeersslachtoffers per kenmerk in de periode 1984 t/m 1995.

Als laatste is een tabel opgenomen waarin de aantallen en percentages uit alle tabellen worden samengevat. In die tabel worden ook de belangrijkste verschillen gegeven in de onderzoeksgemeente naar verdeling en ontwikkeling.

Tabel 1. *De geselecteerde gemeenten*

CBS-nummer en gemeentenaam
648 Aardenburg
650 Axel
675 Hontenisse
677 Hulst
692 Oostburg
704 Sas van Gent
713 Sluis
715 Terneuzen
7 Bellingwedde
37 Stadskanaal
48 Vlagtwedde
111 Diever
132 Vledder
181 Steenwijk
207 Bergh
226 Duiven
294 Winterswijk
656 Brouwershaven
664 Goes
716 Tholen
790 Haps
851 Steenbergen
907 Gennep
920 Heythuysen

Tabel 2. *Procentuele verdeling aantal inwoners naar leeftijdklasse.*
Bron: SWOV op basis van CBS-gegevens.

Leeftijdklasse	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1984	1992
													- '86	- '95
Zeeuwsch-Vlaanderen														
0 t/m 12 jaar	15.9	15.3	14.9	14.7	14.5	14.4	14.3	14.4	14.5	14.6	14.6	14.9	15.4	14.7
13 t/m 15 jaar	5.2	5.1	4.8	4.5	4.1	3.8	3.7	3.5	3.5	3.3	3.4	3.4	5.0	3.4
16 t/m 17 jaar	3.3	3.4	3.5	3.5	3.3	3.1	2.8	2.6	2.5	2.4	2.3	2.3	3.4	2.3
18 t/m 24 jaar	10.7	10.7	10.7	10.8	10.9	10.8	10.7	10.4	10.0	9.6	9.2	8.7	10.7	9.2
25 t/m 39 jaar	22.6	22.6	22.6	22.3	22.0	22.0	22.0	22.1	22.1	22.1	22.1	22.3	22.6	22.2
40 t/m 49 jaar	11.4	11.7	12.2	12.8	13.5	13.9	14.2	14.5	14.9	15.1	15.2	15.3	11.8	15.2
50 t/m 59 jaar	10.5	10.5	10.5	10.4	10.5	10.5	10.7	10.7	10.8	10.9	11.2	11.5	10.5	11.2
60 jaar en ouder	20.4	20.6	20.8	21.0	21.3	21.5	21.5	21.7	21.8	21.9	22.0	21.7	20.6	21.9
Totaal	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Referentiegemeenten														
0 t/m 12 jaar	17.0	16.5	16.0	15.8	15.6	15.5	15.5	15.6	15.7	15.7	15.7	15.9	16.5	15.8
13 t/m 15 jaar	5.4	5.3	5.1	4.7	4.4	4.0	3.8	3.7	3.6	3.6	3.6	3.6	5.2	3.6
16 t/m 17 jaar	3.6	3.5	3.6	3.6	3.4	3.3	3.0	2.7	2.6	2.4	2.4	2.3	3.6	2.4
18 t/m 24 jaar	11.5	11.5	11.5	11.4	11.4	11.3	11.0	10.7	10.3	9.9	9.4	8.8	11.5	9.3
25 t/m 39 jaar	22.9	23.0	23.2	22.9	22.8	22.9	23.0	23.1	23.3	23.5	23.7	23.9	23.0	23.7
40 t/m 49 jaar	11.4	11.6	11.8	12.5	13.0	13.4	13.9	14.2	14.4	14.6	14.7	14.8	11.6	14.7
50 t/m 59 jaar	10.2	10.3	10.3	10.4	10.4	10.5	10.6	10.6	10.7	10.7	10.9	11.0	10.3	10.9
60 jaar en ouder	18.0	18.3	18.5	18.7	18.9	19.0	19.2	19.4	19.5	19.6	19.6	19.6	18.3	19.6
Totaal	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Tabel 3. Verkeersmorbiditeit (verkeersslachtoffers per 1000 inwoners) naar leeftijdsklasse over de periode 1984 t/m 1995.

Bron: SWOV op basis van CBS- en AVV-BG-gegevens

Leeftijdsklasse	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1984 - '86	1992 - '95
Zeeuwsch-Vlaanderen														
0 t/m 12 jaar	2.1	1.1	1.4	1.6	2.1	1.7	1.4	1.1	1.2	0.9	0.8	1.2	1.5	1.0
13 t/m 15 jaar	2.0	3.2	2.5	1.4	4.5	4.9	4.3	5.0	4.0	3.9	4.9	4.4	2.6	4.4
16 t/m 17 jaar	16.1	15.4	13.6	12.6	14.9	16.9	18.6	12.5	21.2	18.6	20.1	20.5	15.0	19.7
18 t/m 24 jaar	8.3	8.7	7.7	6.9	7.4	7.1	9.3	8.5	7.3	6.9	5.7	10.1	8.2	7.4
25 t/m 39 jaar	3.1	2.5	3.4	2.3	3.1	3.9	4.5	4.5	3.0	3.3	3.1	3.2	3.0	3.2
40 t/m 49 jaar	2.5	2.9	2.3	2.5	2.4	2.8	2.5	2.5	1.9	1.9	2.0	2.3	2.6	2.0
50 t/m 59 jaar	2.2	1.9	3.0	2.0	2.5	1.6	3.2	2.2	1.8	2.7	2.2	2.3	2.4	2.4
60 jaar en ouder	2.1	2.3	1.7	2.4	2.1	1.9	3.1	2.2	1.7	1.6	1.7	2.2	2.0	1.8
Totaal	3.5	3.4	3.3	3.0	3.5	3.6	4.2	3.6	3.1	3.0	2.9	3.5	3.4	3.1
Referentiegemeenten														
0 t/m 12 jaar	1.3	1.3	1.1	1.3	1.3	1.5	1.7	1.4	1.4	1.0	1.5	1.3	1.3	1.3
13 t/m 15 jaar	3.3	2.7	3.9	3.2	3.8	3.4	5.2	4.0	3.8	4.4	2.7	4.0	3.3	3.7
16 t/m 17 jaar	14.3	12.4	15.8	14.5	15.6	14.2	15.0	13.6	14.0	13.8	10.7	13.6	14.2	12.7
18 t/m 24 jaar	8.3	6.7	7.3	7.1	6.5	7.8	8.0	7.5	8.0	7.4	7.0	8.3	7.4	7.6
25 t/m 39 jaar	3.0	2.6	2.6	2.9	2.5	3.2	3.0	2.7	3.1	3.1	3.2	3.4	2.7	3.2
40 t/m 49 jaar	2.4	2.1	2.4	2.2	2.5	2.1	2.1	2.2	2.6	2.2	2.5	2.6	2.3	2.5
50 t/m 59 jaar	2.2	2.3	1.9	2.1	2.3	2.5	2.1	2.4	1.5	2.0	2.9	2.0	2.1	2.3
60 jaar en ouder	2.2	2.1	2.2	2.0	2.1	2.7	2.4	2.3	2.1	2.1	2.2	2.3	2.2	2.2
Totaal	3.5	3.0	3.3	3.2	3.2	3.5	3.5	3.2	3.2	3.1	3.1	3.3	3.3	3.1

Serie 4, 'Ernst Ietsel': zie p. 14

Serie 4. Ernst letsel

Tabel 4B. *Percentages slachtoffers naar ernst letsel.*
Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Ernst letsel	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1984	1992
													- '86	- '95
Zeeuwsch-Vlaanderen														
overleden of ziekenhuisopname	52	53	55	47	47	45	43	50	45	43	48	41	53	44
vervoerd, verm. niet opgenomen	18	17	19	25	20	24	6	8	8	3	6	4	18	4
overig letsel	28	31	27	28	33	31	50	42	47	54	47	54	28	52
onbekend	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Referentiegemeenten														
overleden of ziekenhuisopname	39	40	41	39	37	38	36	32	39	36	37	38	40	37
vervoerd, verm. niet opgenomen	34	31	31	33	31	29	23	28	23	21	18	18	32	19
overig letsel	24	27	27	27	32	32	41	39	37	43	45	43	26	44
onbekend	3	2	1	1	1	0	0	2	1	1	0	1	2	1
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Er is een significant verschil tussen Zeeuwsch-Vlaanderen en de referentiegemeenten. De kans dat dit verschil het gevolg is van toeval is vrijwel 0 procent ($\chi^2 = 121.809$, $dF = 3$, geen cellen met minder dan 5 waarnemingen).

Bij Zeeuwsch-Vlaanderen zijn de volgende belangrijke afwijkingen geconstateerd (beginnend met de grootste afwijking naar beneden en eindigend met de grootste afwijking naar boven):

- *vervoerd, verm. niet opgenomen* is 71% minder ($\chi^2 = 72.6$);
- *overig letsel* is 12% meer ($\chi^2 = 7.0$);
- *overleden of ziekenhuisopname* is 12% meer ($\chi^2 = 6.0$).

Er is sprake van een belangrijke afwijking wanneer:

- de χ^2 -waarde voor de cel minimaal gelijk aan 1 is;
- en de afwijking tussen het werkelijke en het verwachte aantal groter dan 5 procent is.

Tabel 4C. *Indexcijfers slachtoffers naar ernst letsel.*
 Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Ernst letsel	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1984	1992
	- '86 - '95													
Zeeuwsch-Vlaanderen														
overleden of ziekenhuisopname	101	98	102	78	92	87	101	99	77	72	76	74	100	74
vervoerd, verm. niet opgenomen	106	92	102	123	112	139	44	47	39	17	27	20	100	21
overig letsel	101	107	92	88	119	113	221	155	149	168	140	184	100	164
onbekend	300	0	0	38	38	0	38	38	38	0	0	113	100	38
Totaal	103	99	98	89	103	103	124	105	90	89	85	96	100	90
Referentiegemeenten														
overleden of ziekenhuisopname	105	92	104	96	91	104	96	80	99	88	94	103	100	95
vervoerd, verm. niet opgenomen	111	90	98	100	92	98	79	85	73	63	58	59	100	60
overig letsel	100	96	104	103	118	135	169	149	146	164	175	180	100	173
onbekend	154	95	51	44	37	7	22	88	59	37	22	51	100	37
Totaal	106	93	101	98	98	108	108	100	103	99	102	108	100	103

Een χ^2 -toets voor elke klasse van *ernst letsel* op het verschil tussen de 'voorperiode' (1984 t/m 1986) en de laatste periode (1992 t/m 1995) levert de volgende resultaten.

De χ^2 toets is niet betrouwbaar aangezien te veel cellen minder dan 5 slachtoffers hebben voor:

- *onbekend*.

Er is geen significant verschil in ontwikkeling ($p < .05$) bij de volgende klassen (tussen haakjes de kans dat het verschil op toeval berust):

- *overig letsel* (58%).

Er is een significant verschil in ontwikkeling bij de volgende (met tussen haakjes afwijking voor Zeeuwsch-Vlaanderen):

- *overleden of ziekenhuisopname* (verwacht 474.8, werkelijk 9% lager);
- *vervoerd, verm. niet opgenomen* (verwacht 82.1, werkelijk 49% lager).

Serie 5. Wijze verkeersdeelname

Tabel 5B. *Percentages slachtoffers naar wijze verkeersdeelname.*
Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Wijze verkeersdeelname	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1984 - '86	1992 - '95
Zeeuwsch-Vlaanderen														
personenauto	42	48	54	48	50	45	44	54	44	48	40	45	48	45
zwaar verkeer	4	1	6	5	1	2	3	4	4	5	4	3	4	4
bromfiets	23	24	19	21	25	23	24	17	26	20	23	22	22	22
fiets	17	17	12	17	14	19	18	17	18	15	17	18	15	17
voetganger	11	7	5	6	6	6	5	4	4	6	6	7	8	6
overig	3	4	5	3	3	5	6	4	4	6	10	5	4	7
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Referentiegemeenten														
personenauto	47	45	41	46	42	48	43	46	49	48	52	46	44	49
zwaar verkeer	3	3	2	4	2	3	3	3	3	4	3	5	2	4
bromfiets	22	22	24	22	26	21	19	18	17	17	14	16	23	16
fiets	20	22	23	19	21	19	22	22	19	21	20	19	22	20
voetganger	4	5	6	4	4	3	5	4	5	4	3	5	5	4
overig	4	3	5	5	5	6	9	6	7	6	7	9	4	7
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Er is een significant verschil tussen Zeeuwsch-Vlaanderen en de referentiegemeenten. De kans dat dit verschil het gevolg is van toeval is vrijwel 0 procent ($\chi^2 = 28.774$, $dF = 5$, geen cellen met minder dan 5 waarnemingen).

Bij Zeeuwsch-Vlaanderen zijn de volgende belangrijke afwijkingen geconstateerd (beginnend met de grootste afwijking naar beneden en eindigend met de grootste afwijking naar boven):

- *fiets* is 12% minder ($\chi^2 = 3.0$);
- *personenauto* is 6% minder ($\chi^2 = 1.9$);
- *bromfiets* is 24% meer ($\chi^2 = 10.2$);
- *voetganger* is 34% meer ($\chi^2 = 5.3$).

Er is sprake van een belangrijke afwijking wanneer:

- de χ^2 -waarde voor de cel minimaal gelijk aan 1 is;
- en de afwijking tussen het werkelijke en het verwachte aantal groter dan 5 procent is.

Tabel 5C. *Indexcijfers slachtoffers naar wijze verkeersdeelname.*
Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Wijze verkeersdeelname	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1984	1992
													- '86	- '95
Zeeuwsch-Vlaanderen														
personenauto	90	99	111	90	108	97	113	120	83	90	72	91	100	84
zwaar verkeer	120	23	158	128	30	53	113	120	98	120	90	68	100	93
bromfiets	108	107	85	87	118	110	136	81	107	82	91	95	100	89
fiets	114	107	79	96	96	132	150	116	109	88	96	114	100	99
voetganger	152	88	60	64	85	78	74	56	46	64	64	88	100	72
overig	80	100	120	60	87	133	193	93	87	133	200	127	100	153
Totaal	103	99	98	89	103	103	124	105	90	89	85	96	100	90
Referentiegemeenten														
personenauto	112	94	94	101	92	118	104	103	114	107	121	113	100	114
zwaar verkeer	120	104	76	164	87	147	142	142	153	153	136	218	100	169
bromfiets	103	90	107	97	114	99	91	82	80	76	62	78	100	72
fiets	99	94	107	83	95	96	107	101	88	97	95	95	100	96
voetganger	90	100	110	85	78	70	105	80	98	73	70	98	100	80
overig	114	73	114	129	114	148	237	158	167	152	180	240	100	191
Totaal	106	93	101	98	98	108	108	100	103	99	102	108	100	103

Een χ^2 -toets voor elke klasse van *wijze verkeersdeelname* op het verschil tussen de 'voorperiode' (1984 t/m 1986) en de laatste periode (1992 t/m 1995) levert de volgende resultaten.

Er is geen significant verschil in ontwikkeling ($p < .05$) bij de volgende klassen (tussen haakjes de kans dat het verschil op toeval berust):

- *bromfiets* (7%);
- *fiets* (80%);
- *voetganger* (69%);
- *overig* (41%).

Er is een significant verschil in ontwikkeling bij de volgende (met tussen haakjes afwijking voor Zeeuwsch-Vlaanderen):

- *personenauto* (verwacht 492.8, werkelijk 10% lager);
- *zwaar verkeer* (verwacht 44.5, werkelijk 17% lager).

Serie 6. Tegenpartij slachtoffer

Tabel 6B. Percentages slachtoffers naar tegenpartij slachtoffer.
Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Tegenpartij slachtoffer	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1984 - '86	1992 - '95
Zeeuwsch-Vlaanderen														
geen tegenpartij (enkelvoudig)	26	25	27	25	25	26	20	24	25	24	24	26	26	25
tegen fiets	3	3	2	1	2	4	4	3	5	4	3	6	3	4
tegen bromfiets	7	7	4	6	7	4	5	4	5	5	6	6	6	6
tegen motor	1	0	1	0	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1
tegen personenauto	48	50	51	55	55	44	54	54	48	52	55	49	50	52
tegen zware voertuigen	9	7	10	10	5	14	11	8	9	9	7	7	9	7
overig	5	6	2	2	3	4	3	3	3	2	3	2	4	2
niet in primaire botsing	3	3	2	1	3	2	2	4	2	3	3	2	3	2
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Referentiegemeenten														
geen tegenpartij (enkelvoudig)	26	28	25	31	24	26	23	28	27	25	25	24	26	25
tegen fiets	4	3	3	2	3	4	5	3	2	4	3	4	3	4
tegen bromfiets	6	6	6	5	5	5	6	4	4	5	4	3	6	4
tegen motor	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
tegen personenauto	53	49	52	49	55	51	51	49	49	51	55	53	51	53
tegen zware voertuigen	6	9	9	9	8	10	9	12	11	9	9	10	8	10
overig	2	3	3	2	2	2	2	2	3	3	2	2	3	2
niet in primaire botsing	3	3	2	2	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Er is geen significant verschil tussen Zeeuwsch-Vlaanderen en de referentiegemeenten ($\chi^2 = 12.519$, $dF = 7$, geen cellen met minder dan 5 waarnemingen).

Tabel 6C. *Indexcijfers slachtoffers naar tegenpartij slachtoffer.*
Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Tegenpartij slachtoffer	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1984	1992
	- '86 - '95													
Zeeuwsch-Vlaanderen														
geen tegenpartij (enkelvoudig)	101	95	103	84	100	103	96	95	88	83	77	97	100	86
tegen fiets	106	106	87	39	58	155	155	106	165	126	87	213	100	142
tegen bromfiets	119	119	62	90	124	81	119	81	86	81	90	105	100	92
tegen motor	113	0	188	0	75	75	225	150	225	113	75	188	100	125
tegen personenauto	100	99	101	99	114	92	135	113	87	93	94	94	100	93
tegen zware voertuigen	107	76	117	98	57	167	152	101	95	88	66	79	100	78
overig	120	140	40	53	80	113	100	67	67	47	53	53	100	51
niet in primaire botsing	107	107	86	43	107	96	96	150	86	96	96	64	100	86
Totaal	103	99	98	89	103	103	124	105	90	89	85	96	100	90
Referentiegemeenten														
geen tegenpartij (enkelvoudig)	106	99	95	114	89	105	94	104	104	95	96	100	100	97
tegen fiets	128	80	92	56	96	124	160	104	80	112	112	120	100	115
tegen bromfiets	103	96	101	83	90	90	121	74	76	81	65	58	100	68
tegen motor	188	56	56	113	150	150	131	113	150	131	94	169	100	131
tegen personenauto	109	88	103	93	105	108	108	95	98	98	109	112	100	106
tegen zware voertuigen	80	99	120	111	96	133	127	146	141	117	112	141	100	124
overig	86	107	107	92	92	107	107	86	132	122	81	86	100	97
niet in primaire botsing	117	106	78	94	50	78	111	72	100	106	78	111	100	98
Totaal	106	93	101	98	98	108	108	100	103	99	102	108	100	103

Een χ^2 -toets voor elke klasse van *tegenpartij slachtoffer* op het verschil tussen de 'voorperiode' (1984 t/m 1986) en de laatste periode (1992 t/m 1995) levert de volgende resultaten.

Er is geen significant verschil in ontwikkeling ($p < .05$) bij de volgende klassen (tussen haakjes de kans dat het verschil op toeval berust):

- *geen tegenpartij (enkelvoudig)* (26%);
- *tegen fiets* (54%);
- *tegen bromfiets* (22%);
- *tegen motor* (100%);
- *tegen personenauto* (9%);
- *overig* (6%);
- *niet in primaire botsing* (82%).

Er is een significant verschil in ontwikkeling bij de volgende (met tussen haakjes afwijking voor Zeeuwsch-Vlaanderen):

- *tegen zware voertuigen* (verwacht 87.8, werkelijk 16% lager).

Serie 7. Leeftijdsklasse

Tabel 7B. *Percentages slachtoffers naar leeftijdsklasse.*
Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Leeftijdsklasse	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1984	1992
													- '86	- '95
Zeeuwsch-Vlaanderen														
0 t/m 12 jaar	9	5	6	8	8	7	5	4	5	4	4	5	7	5
13 t/m 15 jaar	3	5	4	2	5	5	4	5	5	4	6	4	4	5
16 t/m 17 jaar	15	16	14	14	14	15	12	9	17	15	16	13	15	15
18 t/m 24 jaar	25	28	25	25	23	22	23	25	23	22	18	25	26	22
25 t/m 39 jaar	20	17	23	17	20	24	23	27	21	24	23	20	20	22
40 t/m 49 jaar	8	10	8	10	9	11	8	10	9	10	10	10	9	10
50 t/m 59 jaar	7	6	9	7	7	5	8	6	6	10	8	8	7	8
60 jaar en ouder	12	14	11	17	12	12	16	13	12	11	13	14	12	13
onbekend	0	0	0	0	1	0	1	0	1	1	2	1	0	1
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Referentiegemeenten														
0 t/m 12 jaar	6	7	6	6	6	7	8	7	7	5	7	6	6	6
13 t/m 15 jaar	5	5	6	5	5	4	6	5	4	5	3	4	5	4
16 t/m 17 jaar	15	14	17	16	17	13	13	12	11	11	8	10	15	10
18 t/m 24 jaar	27	25	25	25	23	25	25	25	25	24	21	22	26	22
25 t/m 39 jaar	20	20	18	20	18	21	20	19	22	23	24	25	19	24
40 t/m 49 jaar	8	8	9	9	10	8	8	10	12	11	12	12	8	11
50 t/m 59 jaar	6	8	6	7	7	8	6	8	5	7	10	7	7	8
60 jaar en ouder	11	13	12	11	12	14	13	14	13	13	14	14	12	14
onbekend	1	1	1	0	1	1	1	1	1	2	1	0	1	1
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Er is een significant verschil tussen Zeeuwsch-Vlaanderen en de referentiegemeenten. De kans dat dit verschil het gevolg is van toeval is vrijwel 0 procent ($\chi^2 = 24.943$, $dF = 8$, geen cellen met minder dan 5 waarnemingen).

Bij Zeeuwsch-Vlaanderen zijn de volgende belangrijke afwijkingen geconstateerd (beginnend met de grootste afwijking naar beneden en eindigend met de grootste afwijking naar boven):

- 0 t/m 12 jaar is 22% minder ($\chi^2 = 2.9$);
- 40 t/m 49 jaar is 10% minder ($\chi^2 = 1.1$);
- 16 t/m 17 jaar is 32% meer ($\chi^2 = 11.5$).

Er is sprake van een belangrijke afwijking wanneer:

- de χ^2 -waarde voor de cel minimaal gelijk aan 1 is;
- en de afwijking tussen het werkelijke en het verwachte aantal groter dan 5 procent is.

Tabel 7C. *Indexcijfers slachtoffers naar leeftijdklasse.*
Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Leeftijdklasse	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1984	1992
													- '86	- '95
Zeeuwsch-Vlaanderen														
0 t/m 12 jaar	142	71	87	99	126	103	87	67	71	55	51	71	100	59
13 t/m 15 jaar	79	129	93	50	143	143	121	136	107	100	129	107	100	112
16 t/m 17 jaar	105	103	92	85	96	101	101	63	101	87	89	85	100	87
18 t/m 24 jaar	101	105	94	84	91	86	113	100	82	75	59	93	100	75
25 t/m 39 jaar	104	82	114	75	101	127	144	145	96	105	100	99	100	101
40 t/m 49 jaar	95	113	92	104	107	129	116	116	92	95	98	107	100	100
50 t/m 59 jaar	93	81	126	85	104	67	137	93	78	115	96	100	100	104
60 jaar en ouder	103	112	85	118	103	96	155	109	88	81	88	105	100	91
onbekend	0	0	300	300	1200	0	1200	300	1200	900	1800	600	100	1100
Totaal	103	99	98	89	103	103	124	105	90	89	85	96	100	90
Referentiegemeenten														
0 t/m 12 jaar	106	106	88	98	96	112	130	104	108	82	120	108	100	103
13 t/m 15 jaar	104	82	114	87	97	80	116	87	82	94	60	90	100	81
16 t/m 17 jaar	102	86	112	103	106	92	90	75	73	69	53	67	100	63
18 t/m 24 jaar	111	90	98	95	87	105	105	96	100	89	83	93	100	88
25 t/m 39 jaar	110	94	95	104	90	116	112	100	120	121	128	139	100	129
40 t/m 49 jaar	103	89	108	103	120	108	111	117	145	128	148	158	100	145
50 t/m 59 jaar	103	106	91	101	108	122	104	118	74	101	154	106	100	120
60 jaar en ouder	101	97	101	93	99	130	116	117	108	108	116	124	100	116
onbekend	90	60	150	45	120	90	120	165	150	180	75	30	100	95
Totaal	106	93	101	98	98	108	108	100	103	99	102	108	100	103

Een χ^2 -toets voor elke klasse van *leeftijdklasse* op het verschil tussen de 'voorperiode' (1984 t/m 1986) en de laatste periode (1992 t/m 1995) levert de volgende resultaten.

De χ^2 toets is niet betrouwbaar aangezien te veel cellen minder dan 5 slachtoffers hebben voor:

- *onbekend*.

Er is geen significant verschil in ontwikkeling ($p < .05$) bij de volgende klassen (tussen haakjes de kans dat het verschil op toeval berust):

- *13 t/m 15 jaar* (25%);
- *18 t/m 24 jaar* (16%);
- *50 t/m 59 jaar* (49%);
- *60 jaar en ouder* (12%).

Er is een significant verschil in ontwikkeling bij de volgende (met tussen haakjes afwijking voor Zeeuwsch-Vlaanderen):

- *0 t/m 12 jaar* (verwacht 56.8, werkelijk 21% lager);
- *16 t/m 17 jaar* (verwacht 128.3, werkelijk 12% hoger);
- *25 t/m 39 jaar* (verwacht 240.7, werkelijk 8% lager);
- *40 t/m 49 jaar* (verwacht 110.7, werkelijk 11% lager).

Serie 8. Wijze van verkeersdeelname en leeftijd

Tabel 8B. *Percentages slachtoffers naar wijze van verkeersdeelname en leeftijd.*

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Wijze van verkeersdeelname en leeftijd	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1984 - '86	1992 - '95
Zeeuwsch-Vlaanderen														
voetganger, 0 t/m 15 jaar	4	2	2	3	3	2	1	2	1	2	1	2	2	2
voetganger, 16 t/m 59 jaar	5	3	2	2	1	2	2	2	2	2	3	2	3	2
voetganger, 60 jaar en ouder	3	2	1	1	2	2	1	1	1	2	2	3	2	2
fiets, 0 t/m 15 jaar	5	5	4	3	4	6	5	4	5	3	4	5	5	4
fiets, 16 t/m 59 jaar	7	7	6	7	6	10	9	9	8	9	10	9	7	9
fiets, 60 jaar en ouder	4	4	2	6	3	3	4	3	5	3	4	4	4	4
bromfiets, 16 t/m 17 jaar	12	13	12	13	12	13	11	8	14	11	13	10	12	11
bromfiets, 18 t/m 24 jaar	8	7	5	6	8	7	9	5	7	6	6	8	7	7
auto, 18 t/m 24 jaar	11	15	13	14	11	10	9	13	13	11	8	14	13	11
auto, 25 t/m 59 jaar	22	22	30	22	27	25	23	30	21	26	21	24	25	24
auto, 60 jaar en ouder	5	7	7	9	6	6	9	8	5	6	5	5	6	5
overig	14	13	17	15	16	14	17	15	19	20	24	14	14	19
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Referentiegemeenten														
voetganger, 0 t/m 15 jaar	2	2	2	2	1	1	2	1	2	2	3	2	2	2
voetganger, 16 t/m 59 jaar	2	2	3	1	2	1	2	2	2	1	1	1	2	1
voetganger, 60 jaar en ouder	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1
fiets, 0 t/m 15 jaar	6	6	7	5	7	6	7	6	5	6	5	5	6	5
fiets, 16 t/m 59 jaar	11	12	11	8	9	9	9	10	9	10	10	9	11	10
fiets, 60 jaar en ouder	4	5	5	5	6	4	5	6	5	5	6	5	5	5
bromfiets, 16 t/m 17 jaar	11	11	15	13	14	10	10	9	8	9	6	7	12	8
bromfiets, 18 t/m 24 jaar	6	7	6	5	8	7	5	5	6	4	4	4	6	4
auto, 18 t/m 24 jaar	16	13	14	13	11	12	13	13	15	15	13	12	15	13
auto, 25 t/m 59 jaar	21	21	19	25	21	24	20	22	23	23	30	25	20	26
auto, 60 jaar en ouder	5	5	5	4	5	7	6	6	6	6	6	6	5	6
overig	16	14	13	17	16	17	20	19	18	18	17	22	15	19
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Er is een significant verschil tussen Zeeuwsch-Vlaanderen en de referentiegemeenten. De kans dat dit verschil het gevolg is van toeval is vrijwel 0 procent ($\chi^2 = 58.009$, $dF = 11$, geen cellen met minder dan 5 waarnemingen).

Bij Zeeuwsch-Vlaanderen zijn de volgende belangrijke afwijkingen geconstateerd (beginnend met de grootste afwijking naar beneden en eindigend met de grootste afwijking naar boven):

- *fiets, 60 jaar en ouder* is 26% minder ($\chi^2 = 3.3$);
- *fiets, 0 t/m 15 jaar* is 16% minder ($\chi^2 = 1.3$);
- *auto, 60 jaar en ouder* is 16% minder ($\chi^2 = 1.5$);
- *auto, 18 t/m 24 jaar* is 11% minder ($\chi^2 = 1.6$);
- *bromfiets, 16 t/m 17 jaar* is 31% meer ($\chi^2 = 8.0$);
- *bromfiets, 18 t/m 24 jaar* is 41% meer ($\chi^2 = 7.8$);
- *voetganger, 16 t/m 59 jaar* is 58% meer ($\chi^2 = 4.7$);
- *voetganger, 60 jaar en ouder* is 98% meer ($\chi^2 = 11.2$).

Er is sprake van een belangrijke afwijking wanneer:

- de χ^2 -waarde voor de cel minimaal gelijk aan 1 is;
- en de afwijking tussen het werkelijke en het verwachte aantal groter dan 5 procent is.

Tabel 8C. *Indexcijfers slachtoffers naar wijze van verkeersdeelname en leeftijd.*

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Wijze van verkeersdeelname en leeftijd	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1984 - '86	1992 - '95
Zeeuwsch-Vlaanderen														
voetganger, 0 t/m 15 jaar	162	69	69	104	150	69	69	69	46	69	35	81	100	62
voetganger, 16 t/m 59 jaar	158	83	58	58	33	75	75	50	58	58	67	58	100	61
voetganger, 60 jaar en ouder	130	117	52	26	91	91	78	52	26	65	91	143	100	100
fiets, 0 t/m 15 jaar	115	110	75	63	98	121	133	98	92	63	75	98	100	79
fiets, 16 t/m 59 jaar	109	105	86	90	94	156	164	140	101	113	117	121	100	117
fiets, 60 jaar en ouder	123	108	69	154	100	100	146	92	138	69	85	115	100	90
bromfiets, 16 t/m 17 jaar	98	107	96	91	100	109	104	63	102	78	87	78	100	81
bromfiets, 18 t/m 24 jaar	128	100	72	72	116	108	160	84	88	72	72	116	100	87
auto, 18 t/m 24 jaar	88	114	99	96	92	79	88	107	90	77	56	103	100	79
auto, 25 t/m 59 jaar	92	89	119	78	111	104	116	125	76	92	74	92	100	86
auto, 60 jaar en ouder	81	107	112	134	103	103	179	143	76	85	67	72	100	75
overig	100	87	113	91	111	100	145	111	117	125	142	96	100	121
Totaal	103	99	98	89	103	103	124	105	90	89	85	96	100	90
Referentiegemeenten														
voetganger, 0 t/m 15 jaar	105	112	84	126	56	49	112	70	119	98	147	126	100	123
voetganger, 16 t/m 59 jaar	90	78	132	48	96	60	108	102	78	60	36	60	100	52
voetganger, 60 jaar en ouder	69	127	104	92	81	127	92	46	104	58	12	127	100	65
fiets, 0 t/m 15 jaar	96	88	117	81	104	104	121	102	88	94	77	96	100	89
fiets, 16 t/m 59 jaar	105	97	99	75	79	87	90	87	80	89	91	87	100	89
fiets, 60 jaar en ouder	88	96	116	107	121	105	127	127	102	116	129	110	100	118
bromfiets, 16 t/m 17 jaar	95	82	123	106	110	92	92	73	70	72	54	64	100	63
bromfiets, 18 t/m 24 jaar	101	105	93	77	121	121	83	77	95	62	62	64	100	62
auto, 18 t/m 24 jaar	117	86	97	90	74	92	97	92	105	100	90	89	100	93
auto, 25 t/m 59 jaar	109	97	94	118	100	125	104	105	117	112	148	132	100	130
auto, 60 jaar en ouder	108	98	93	78	101	159	118	124	121	126	129	136	100	130
overig	120	90	89	114	107	124	150	132	128	124	120	164	100	136
Totaal	106	93	101	98	98	108	108	100	103	99	102	108	100	103

Een χ^2 -toets voor elke klasse van *wijze van verkeersdeelname en leeftijd* op het verschil tussen de 'voorperiode' (1984 t/m 1986) en de laatste periode (1992 t/m 1995) levert de volgende resultaten.

Er is geen significant verschil in ontwikkeling ($p < .05$) bij de volgende klassen (tussen haakjes de kans dat het verschil op toeval berust):

- voetganger, 0 t/m 15 jaar (10%);
- voetganger, 16 t/m 59 jaar (79%);
- voetganger, 60 jaar en ouder (44%);
- fiets, 0 t/m 15 jaar (71%);
- fiets, 16 t/m 59 jaar (15%);
- fiets, 60 jaar en ouder (37%);
- bromfiets, 16 t/m 17 jaar (14%);
- bromfiets, 18 t/m 24 jaar (15%);
- auto, 18 t/m 24 jaar (29%);
- overig (39%).

Er is een significant verschil in ontwikkeling bij de volgende (met tussen haakjes afwijking voor Zeeuwsch-Vlaanderen):

- auto, 25 t/m 59 jaar (verwacht 271.0, werkelijk 13% lager);
- auto, 60 jaar en ouder (verwacht 61.3, werkelijk 18% lager).

Serie 9. Geslacht

Tabel 9B. *Percentages slachtoffers naar geslacht.*
Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Geslacht	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1984	1992
													- '86	- '95
Zeeuwsch-Vlaanderen														
mannen	64	65	67	62	62	65	65	65	67	66	60	67	66	64
vrouwen	36	35	33	38	38	35	34	35	33	34	40	33	34	36
onbekend	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Referentiegemeenten														
mannen	64	65	67	67	66	63	61	63	63	64	59	63	65	62
vrouwen	36	34	33	33	34	37	38	37	37	36	41	37	35	38
onbekend	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Er is geen significant verschil tussen Zeeuwsch-Vlaanderen en de referentiegemeenten ($\chi^2 = 2.337$, $dF = 2$, 33% van de cellen heeft minder dan 5 waarnemingen).

Tabel 9C. *Indexcijfers slachtoffers naar geslacht.*
Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Geslacht	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1984	1992
													- '86	- '95
Zeeuwsch-Vlaanderen														
mannen	101	98	101	83	98	102	124	104	92	89	77	98	100	88
vrouwen	107	100	93	99	113	106	124	106	86	89	99	91	100	93
onbekend	0	0	300	0	0	0	300	0	0	0	300	0	100	100
Totaal	103	99	98	89	103	103	124	105	90	89	85	96	100	90
Referentiegemeenten														
mannen	104	93	103	100	98	105	101	96	98	97	93	103	100	98
vrouwen	111	93	97	94	97	115	120	107	111	102	120	116	100	113
onbekend	0	300	0	300	0	900	1200	300	0	1200	300	300	100	600
Totaal	106	93	101	98	98	108	108	100	103	99	102	108	100	103

Een χ^2 -toets voor elke klasse van *geslacht* op het verschil tussen de 'voorperiode' (1984 t/m 1986) en de laatste periode (1992 t/m 1995) levert de volgende resultaten.

De χ^2 toets is niet betrouwbaar aangezien te veel cellen minder dan 5 slachtoffers hebben voor:

- *onbekend*.

Er is geen significant verschil in ontwikkeling ($p < .05$) bij de volgende klassen (tussen haakjes de kans dat het verschil op toeval berust):

- *mannen* (12%).

Er is een significant verschil in ontwikkeling bij de volgende (met tussen haakjes afwijking voor Zeeuwsch-Vlaanderen):

- *vrouwen* (verwacht 376.8, werkelijk 7% lager).

Serie 10. Alcoholgebruik betrokken bestuurders

Tabel 10B. *Percentages slachtoffers naar alcoholgebruik betrokken bestuurders.*

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Alcoholgebruik betrokken bestuurders	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1984 - '86	1992 - '95
Zeeuwsch-Vlaanderen														
geen alcohol	75	75	75	79	77	79	70	66	61	61	58	63	75	60
wel alcohol	17	17	17	11	8	10	11	10	11	8	12	13	17	11
onbekend	8	9	8	10	14	12	19	24	28	31	31	24	8	28
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Referentiegemeenten														
geen alcohol	80	80	83	83	81	76	80	78	73	74	71	73	81	73
wel alcohol	13	12	10	9	8	8	6	8	6	7	8	6	12	7
onbekend	7	8	7	7	10	15	14	14	21	19	21	20	7	20
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Er is een significant verschil tussen Zeeuwsch-Vlaanderen en de referentiegemeenten. De kans dat dit verschil het gevolg is van toeval is vrijwel 0 procent ($\chi^2 = 51.848$, $dF = 2$, geen cellen met minder dan 5 waarnemingen).

Bij Zeeuwsch-Vlaanderen zijn de volgende belangrijke afwijkingen geconstateerd (beginnend met de grootste afwijking naar beneden en eindigend met de grootste afwijking naar boven):

- *geen alcohol* is 13% minder ($\chi^2 = 11.1$);
- *onbekend* is 26% meer ($\chi^2 = 15.0$);
- *wel alcohol* is 36% meer ($\chi^2 = 10.7$).

Er is sprake van een belangrijke afwijking wanneer:

- de χ^2 -waarde voor de cel minimaal gelijk aan 1 is;
- en de afwijking tussen het werkelijke en het verwachte aantal groter dan 5 procent is.

Tabel 10C. *Indexcijfers slachtoffers naar alcoholgebruik betrokken bestuurders.*

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Alcoholgebruik betrokken bestuurders	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1984 - '86	1992 - '95
Zeeuwsch-Vlaanderen														
geen alcohol	104	98	98	93	106	109	116	92	74	72	65	80	100	72
wel alcohol	103	96	101	59	51	59	83	61	56	43	59	75	100	59
onbekend	99	105	96	105	178	145	280	310	307	333	316	277	100	309
Totaal	103	99	98	89	103	103	124	105	90	89	85	96	100	90
Referentiegemeenten														
geen alcohol	105	92	103	101	98	102	107	96	92	90	90	98	100	93
wel alcohol	117	96	86	79	71	79	56	69	56	59	67	60	100	62
onbekend	103	97	100	98	133	222	203	195	291	260	290	293	100	281
Totaal	106	93	101	98	98	108	108	100	103	99	102	108	100	103

Een χ^2 -toets voor elke klasse van *alcoholgebruik betrokken bestuurders* op het verschil tussen de 'voorperiode' (1984 t/m 1986) en de laatste periode (1992 t/m 1995) levert de volgende resultaten.

Er is geen significant verschil in ontwikkeling ($p < .05$) bij de volgende klassen (tussen haakjes de kans dat het verschil op toeval berust):

- *wel alcohol* (83%);
- *onbekend* (58%).

Er is een significant verschil in ontwikkeling bij de volgende (met tussen haakjes afwijking voor Zeeuwsch-Vlaanderen):

- *geen alcohol* (verwacht 661.5, werkelijk 9% lager).

Serie 11. Wegbeheerder

Tabel 11B. *Percentages slachtoffers naar wegbeheerder.*
Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Wegbeheerder	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1984	1992
													- '86	- '95
Zeeuwsch-Vlaanderen														
rijkswegen	26	29	33	30	25	31	26	33	28	20	25	25	29	23
provinciale wegen	12	14	18	18	20	19	21	17	19	29	23	20	15	24
gemeentelijke wegen	60	55	46	50	54	48	50	45	51	50	52	56	54	53
overige wegen	1	2	2	3	2	2	3	5	2	1	0	0	2	0
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Referentiegemeenten														
rijkswegen	7	10	18	11	10	12	11	8	8	8	4	8	12	7
provinciale wegen	19	22	20	25	20	24	24	27	30	39	39	34	20	37
gemeentelijke wegen	72	68	62	63	70	64	65	65	61	53	56	56	67	55
overige wegen	1	0	1	1	0	1	1	0	0	0	0	1	1	1
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Er is een significant verschil tussen Zeeuwsch-Vlaanderen en de referentiegemeenten. De kans dat dit verschil het gevolg is van toeval is vrijwel 0 procent ($\chi^2 = 213.520$, $dF = 3$, 13% van de cellen heeft minder dan 5 waarnemingen).

Bij Zeeuwsch-Vlaanderen zijn de volgende belangrijke afwijkingen geconstateerd (beginnend met de grootste afwijking naar beneden en eindigend met de grootste afwijking naar boven):

- *overige wegen* is 59% minder ($\chi^2 = 1.7$);
- *provinciale wegen* is 29% minder ($\chi^2 = 27.7$);
- *rijkswegen* is 103% meer ($\chi^2 = 121.5$).

Er is sprake van een belangrijke afwijking wanneer:

- de χ^2 -waarde voor de cel minimaal gelijk aan 1 is;
- en de afwijking tussen het werkelijke en het verwachte aantal groter dan 5 procent is.

Tabel 11C. *Indexcijfers slachtoffers naar wegbeheerder.*
Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Wegbeheerder	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1984	1992
													- '86	- '95
Zeeuwsch-Vlaanderen														
rijkswegen	92	96	112	90	86	109	112	119	85	61	73	81	100	72
provinciale wegen	88	93	119	108	138	134	177	121	117	175	134	129	100	146
gemeentelijke wegen	115	101	84	81	104	92	115	86	85	82	81	98	100	87
overige wegen	65	117	117	117	78	104	157	261	91	26	0	0	100	9
Totaal	103	99	98	89	103	103	124	105	90	89	85	96	100	90
Referentiegemeenten														
rijkswegen	68	78	154	91	86	109	101	66	68	67	38	72	100	59
provinciale wegen	102	100	98	122	95	127	125	132	153	187	196	182	100	188
gemeentelijke wegen	114	93	93	92	101	103	104	96	93	78	86	90	100	85
overige wegen	107	64	129	86	43	107	129	64	86	64	0	257	100	107
Totaal	106	93	101	98	98	108	108	100	103	99	102	108	100	103

Een χ^2 -toets voor elke klasse van *wegbeheerder* op het verschil tussen de 'voorperiode' (1984 t/m 1986) en de laatste periode (1992 t/m 1995) levert de volgende resultaten.

Er is geen significant verschil in ontwikkeling ($p < .05$) bij de volgende klassen (tussen haakjes de kans dat het verschil op toeval berust):

- *rijkswegen* (16%);
- *gemeentelijke wegen* (67%).

Er is een significant verschil in ontwikkeling bij de volgende (met tussen haakjes afwijking voor Zeeuwsch-Vlaanderen):

- *provinciale wegen* (verwacht 253.4, werkelijk 7% lager);
- *overige wegen* (verwacht 7.9, werkelijk 75% lager).

Serie 12. Plaats ongeval naar bebouwde kom

Tabel 12B. *Percentages slachtoffers naar plaats ongeval naar bebouwde kom.*

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Plaats ongeval naar bebouwde kom	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1984 - '86	1992 - '95
Zeeuwsch-Vlaanderen														
binnen bebouwde kom	50	45	40	44	43	44	44	34	43	41	42	47	45	43
buiten bebouwde kom	50	55	60	56	57	56	56	66	57	59	58	53	55	57
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Referentiegemeenten														
binnen bebouwde kom	49	50	47	45	47	45	47	47	41	43	46	43	49	44
buiten bebouwde kom	51	50	53	55	53	55	53	53	59	57	54	57	51	56
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Er is geen significant verschil tussen Zeeuwsch-Vlaanderen en de referentiegemeenten ($\chi^2 = 0.092$, $dF = 1$, geen cellen met minder dan 5 waarnemingen).

Tabel 12C. *Indexcijfers slachtoffers naar plaats ongeval naar bebouwde kom.*

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Plaats ongeval naar bebouwde kom	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1984 - '86	1992 - '95
Zeeuwsch-Vlaanderen														
binnen bebouwde kom	114	99	87	87	97	101	121	80	87	81	79	99	100	86
buiten bebouwde kom	94	99	107	90	107	105	127	125	93	95	90	93	100	93
Totaal	103	99	98	89	103	103	124	105	90	89	85	96	100	90
Referentiegemeenten														
binnen bebouwde kom	108	95	97	90	95	101	105	96	86	88	96	96	100	93
buiten bebouwde kom	105	90	105	105	100	115	111	103	118	109	107	119	100	112
Totaal	106	93	101	98	98	108	108	100	103	99	102	108	100	103

Een χ^2 -toets voor elke klasse van *plaats ongeval naar bebouwde kom* op het verschil tussen de 'voorperiode' (1984 t/m 1986) en de laatste periode (1992 t/m 1995) levert de volgende resultaten.

Er is geen significant verschil in ontwikkeling ($p < .05$) bij de volgende klassen (tussen haakjes de kans dat het verschil op toeval berust):

- *binnen bebouwde kom* (32%).

Er is een significant verschil in ontwikkeling bij de volgende (met tussen haakjes afwijking voor Zeeuwsch-Vlaanderen):

- *buiten bebouwde kom* (verwacht 599.1, werkelijk 6% lager).

Serie 13. Maximum snelheid op plaats ongeval

Tabel 13B. *Percentages slachtoffers naar maximum snelheid op plaats ongeval.*

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Maximum snelheid op plaats ongeval	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1984 - '86	1992 - '95
Zeeuwsch-Vlaanderen														
minder dan 50 km/u	1	3	2	3	3	2	4	4	5	2	7	5	2	5
50 km/u	45	40	32	39	36	38	39	30	39	37	33	40	39	37
60 of 70 km/u	5	2	7	4	5	9	7	7	4	5	5	7	5	6
80 of 90 km/u	44	46	52	47	50	45	45	56	49	52	50	42	47	48
100 of 120 km/u	2	4	3	4	3	3	3	2	2	2	2	4	3	3
onbekend	3	4	4	4	4	4	2	1	1	2	3	3	4	3
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Referentiegemeenten														
minder dan 50 km/u	2	1	1	2	2	2	3	3	3	4	2	3	2	3
50 km/u	44	47	43	41	45	42	44	45	39	42	44	43	45	43
60 of 70 km/u	4	4	3	3	2	6	5	3	2	2	2	1	3	2
80 of 90 km/u	42	39	43	44	40	39	40	42	49	42	46	43	42	44
100 of 120 km/u	2	5	5	5	5	7	4	4	6	7	4	9	4	7
onbekend	5	5	5	5	6	4	4	3	2	3	2	1	5	2
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Er is een significant verschil tussen Zeeuwsch-Vlaanderen en de referentiegemeenten. De kans dat dit verschil het gevolg is van toeval is vrijwel 0 procent ($\chi^2 = 83.059$, $dF = 5$, geen cellen met minder dan 5 waarnemingen).

Bij Zeeuwsch-Vlaanderen zijn de volgende belangrijke afwijkingen geconstateerd (beginnend met de grootste afwijking naar beneden en eindigend met de grootste afwijking naar boven):

- 100 of 120 km/u is 55% minder ($\chi^2 = 17.1$);
- 50 km/u is 11% minder ($\chi^2 = 4.8$);
- 80 of 90 km/u is 7% meer ($\chi^2 = 1.9$);
- minder dan 50 km/u is 28% meer ($\chi^2 = 2.8$);
- onbekend is 38% meer ($\chi^2 = 2.9$);
- 60 of 70 km/u is 103% meer ($\chi^2 = 29.4$).

Er is sprake van een belangrijke afwijking wanneer:

- de χ^2 -waarde voor de cel minimaal gelijk aan 1 is;
- en de afwijking tussen het werkelijke en het verwachte aantal groter dan 5 procent is.

Tabel 13C. *Indexcijfers slachtoffers naar maximum snelheid op plaats ongeval.*

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Maximum snelheid op plaats ongeval	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1984	1992
													- '86	- '95
Zeeuwsch-Vlaanderen														
minder dan 50 km/u	52	143	104	117	130	104	261	196	196	78	300	209	100	196
50 km/u	118	100	81	88	94	99	122	81	89	83	71	97	100	84
60 of 70 km/u	106	53	141	76	112	194	182	165	71	100	88	141	100	110
80 of 90 km/u	96	96	107	88	108	98	119	124	94	96	90	85	100	91
100 of 120 km/u	66	131	103	113	94	103	122	56	75	66	47	122	100	78
onbekend	84	112	105	84	119	112	70	21	28	56	70	70	100	65
Totaal	103	99	98	89	103	103	124	105	90	89	85	96	100	90
Referentiegemeenten														
minder dan 50 km/u	158	67	75	133	100	167	242	183	175	283	167	183	100	211
50 km/u	106	97	98	90	98	102	106	101	89	93	100	105	100	99
60 of 70 km/u	110	95	95	80	62	179	157	73	55	51	48	44	100	48
80 of 90 km/u	108	87	105	104	95	102	104	102	122	100	113	112	100	108
100 of 120 km/u	64	118	118	124	128	198	112	109	147	179	115	243	100	179
onbekend	116	91	93	98	119	80	80	59	41	54	36	18	100	36
Totaal	106	93	101	98	98	108	108	100	103	99	102	108	100	103

Een χ^2 -toets voor elke klasse van *maximum snelheid op plaats ongeval* op het verschil tussen de 'voorperiode' (1984 t/m 1986) en de laatste periode (1992 t/m 1995) levert de volgende resultaten.

Er is geen significant verschil in ontwikkeling ($p < .05$) bij de volgende klassen (tussen haakjes de kans dat het verschil op toeval berust):

- *minder dan 50 km/u* (94%);
- *onbekend* (7%).

Er is een significant verschil in ontwikkeling bij de volgende (met tussen haakjes afwijking voor Zeeuwsch-Vlaanderen):

- *50 km/u* (verwacht 387.1, werkelijk 6% lager);
- *60 of 70 km/u* (verwacht 44.6, werkelijk 26% hoger);
- *80 of 90 km/u* (verwacht 503.9, werkelijk 6% lager);
- *100 of 120 km/u* (verwacht 34.5, werkelijk 28% lager).

Serie 14. Bebouwde kom, wegbeheerder en maximum snelheid op plaats ongeval

Tabel 14B. Percentages slachtoffers naar bebouwde kom, wegbeheerder en maximum snelheid op plaats ongeval.

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Bebouwde kom, wegbeheerder en maximum snelheid op plaats ongeval	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1984 - '86	1992 - '95
Zeeuwsch-Vlaanderen														
binnen, gemeente	38	36	28	31	33	32	34	25	32	29	32	34	34	31
binnen, overig	12	9	12	13	10	12	10	10	11	13	11	13	11	12
buiten, gemeente	20	18	14	15	16	10	12	16	15	18	14	13	17	15
buiten, provincie, 80 of 90 km/h	8	11	13	14	17	15	16	13	13	19	17	14	11	17
buiten, rijk, 80 of 90 km/h	15	15	22	17	15	17	15	22	20	14	19	15	17	16
buiten, rijk, 100 of 120 km/h	2	4	3	4	3	3	3	1	2	1	1	2	3	1
overig	5	7	8	6	7	10	11	13	8	7	7	9	7	8
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Referentiegemeenten														
binnen, gemeente	43	41	35	35	41	38	39	40	34	35	37	36	40	36
binnen, overig	6	9	11	10	6	7	8	7	7	8	8	7	9	8
buiten, gemeente	25	22	23	24	24	21	21	22	25	17	18	18	23	18
buiten, provincie, 80 of 90 km/h	12	12	11	13	10	12	12	16	20	22	26	21	12	23
buiten, rijk, 80 of 90 km/h	5	5	9	7	6	5	6	5	4	3	3	2	6	2
buiten, rijk, 100 of 120 km/h	1	3	4	2	3	4	2	2	2	4	1	5	3	3
overig	8	9	7	9	10	12	12	9	8	12	7	10	8	10
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Er is een significant verschil tussen Zeeuwsch-Vlaanderen en de referentiegemeenten. De kans dat dit verschil het gevolg is van toeval is vrijwel 0 procent ($\chi^2 = 241.639$, $dF = 6$, geen cellen met minder dan 5 waarnemingen).

Bij Zeeuwsch-Vlaanderen zijn de volgende belangrijke afwijkingen geconstateerd (beginnend met de grootste afwijking naar beneden en eindigend met de grootste afwijking naar boven):

- *buiten, rijk, 100 of 120 km/h* is 48% minder ($\chi^2 = 6.2$);
- *buiten, provincie, 80 of 90 km/h* is 21% minder ($\chi^2 = 9.6$);
- *overig* is 16% minder ($\chi^2 = 2.3$);
- *buiten, gemeente* is 10% minder ($\chi^2 = 1.8$);
- *binnen, gemeente* is 9% minder ($\chi^2 = 2.9$);
- *binnen, overig* is 30% meer ($\chi^2 = 8.0$);
- *buiten, rijk, 80 of 90 km/h* is 150% meer ($\chi^2 = 140.8$).

Er is sprake van een belangrijke afwijking wanneer:

- de χ^2 -waarde voor de cel minimaal gelijk aan 1 is;
- en de afwijking tussen het werkelijke en het verwachte aantal groter dan 5 procent is.

Tabel 14C. *Indexcijfers slachtoffers naar bebouwde kom, wegbeheerder en maximum snelheid op plaats ongeval.*

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Bebouwde kom, wegbeheerder en maximum snelheid op plaats ongeval	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1984 - '86	1992 - '95
Zeeuwsch-Vlaanderen														
binnen, gemeente	115	105	81	81	99	98	124	76	85	74	79	96	100	83
binnen, overig	112	80	107	107	93	110	112	93	90	100	80	107	100	96
buiten, gemeente	121	102	77	75	97	61	88	99	79	91	71	72	100	78
buiten, provincie, 80 of 90 km/h	76	103	121	116	159	146	179	126	106	156	134	129	100	139
buiten, rijk, 80 of 90 km/h	91	83	127	84	89	103	106	131	103	72	92	81	100	82
buiten, rijk, 100 of 120 km/h	66	131	103	113	94	103	113	47	47	38	28	66	100	44
overig	75	108	117	88	104	163	204	213	104	92	88	133	100	104
Totaal	103	99	98	89	103	103	124	105	90	89	85	96	100	90
Referentiegemeenten														
binnen, gemeente	115	96	90	87	100	104	106	100	88	87	96	98	100	93
binnen, overig	78	92	131	106	70	88	98	78	78	95	98	89	100	94
buiten, gemeente	114	88	98	100	101	100	98	93	110	71	77	84	100	78
buiten, provincie, 80 of 90 km/h	108	93	99	108	82	114	114	135	172	187	226	198	100	204
buiten, rijk, 80 of 90 km/h	82	74	144	109	101	82	101	74	70	45	43	35	100	41
buiten, rijk, 100 of 120 km/h	40	110	150	95	120	175	95	90	90	140	50	205	100	132
overig	114	101	86	117	118	167	161	114	109	146	89	143	100	126
Totaal	106	93	101	98	98	108	108	100	103	99	102	108	100	103

Een χ^2 -toets voor elke klasse van *bebouwde kom, wegbeheerder en maximum snelheid op plaats ongeval* op het verschil tussen de 'voorperiode' (1984 t/m 1986) en de laatste periode (1992 t/m 1995) levert de volgende resultaten.

Er is geen significant verschil in ontwikkeling ($p < .05$) bij de volgende klassen (tussen haakjes de kans dat het verschil op toeval berust):

- *binnen, gemeente* (20%);
- *binnen, overig* (95%);
- *buiten, gemeente* (100%);
- *overig* (37%).

Er is een significant verschil in ontwikkeling bij de volgende (met tussen haakjes afwijking voor Zeeuwsch-Vlaanderen):

- *buiten, provincie, 80 of 90 km/h* (verwacht 184.8, werkelijk 10% lager);
- *buiten, rijk, 80 of 90 km/h* (verwacht 136.5, werkelijk 15% hoger);
- *buiten, rijk, 100 of 120 km/h* (verwacht 23.1, werkelijk 39% lager).

Serie 15. Wegsituatie plaats ongeval

Tabel 15B. *Percentages slachtoffers naar wegsituatie plaats ongeval.*
Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Wegsituatie plaats ongeval	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1984 - '86	1992 - '95
Zeeuwsch-Vlaanderen														
rechte weg	42	38	39	35	37	39	35	49	38	40	38	45	40	41
kruising	41	40	44	48	44	48	52	40	42	47	50	40	42	46
bocht	17	21	17	17	20	13	12	11	19	13	12	15	18	13
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Referentiegemeenten														
rechte weg	40	42	44	39	40	40	40	40	44	40	36	42	42	40
kruising	45	43	43	45	46	45	44	45	41	44	48	45	44	45
bocht	15	15	13	15	14	15	16	15	15	16	16	13	14	15
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Er is geen significant verschil tussen Zeeuwsch-Vlaanderen en de referentiegemeenten ($\chi^2 = 1.293$, $dF = 2$, geen cellen met minder dan 5 waarnemingen).

Tabel 15C. *Indexcijfers slachtoffers naar wegsituatie plaats ongeval.*
Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Wegsituatie plaats ongeval	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1984	1992
													- '86	- '95
Zeeuwsch-Vlaanderen														
rechte weg	110	95	95	78	95	101	110	128	87	90	80	107	100	93
kruising	101	95	104	101	108	118	154	101	91	98	102	92	100	97
bocht	94	116	91	83	110	76	85	62	95	62	56	79	100	66
Totaal	103	99	98	89	103	103	124	105	90	89	85	96	100	90
Referentiegemeenten														
rechte weg	102	92	106	92	94	103	103	94	109	95	88	109	100	97
kruising	110	92	99	102	102	111	108	104	96	99	111	111	100	107
bocht	109	96	94	103	95	116	124	103	105	109	115	94	100	106
Totaal	106	93	101	98	98	108	108	100	103	99	102	108	100	103

Een χ^2 -toets voor elke klasse van *wegsituatie plaats ongeval* op het verschil tussen de 'voorperiode' (1984 t/m 1986) en de laatste periode (1992 t/m 1995) levert de volgende resultaten.

Er is geen significant verschil in ontwikkeling ($p < .05$) bij de volgende klassen (tussen haakjes de kans dat het verschil op toeval berust):

- *rechte weg* (55%);
- *kruising* (24%).

Er is een significant verschil in ontwikkeling bij de volgende (met tussen haakjes afwijking voor Zeeuwsch-Vlaanderen):

- *bocht* (verwacht 159.6, werkelijk 17% lager).

Serie 16. Hoofdgroep manoeuvre volgens CBS-indeling

Tabel 16B. Percentages slachtoffers naar hoofdgroep manoeuvre volgens CBS-indeling.

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Hoofdgroep manoeuvre volgens CBS-indeling	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1984	1992
													- '86	- '95
Zeeuwsch-Vlaanderen														
eenzijdig, of obstakel (gepark.)	28	28	30	27	29	28	23	25	28	26	25	28	29	26
in zelfde richting	16	19	14	18	13	18	19	21	21	17	19	19	16	19
tegengestelde richting	16	20	22	16	22	18	18	24	20	20	17	23	19	20
kruisend verkeer	28	26	30	33	28	29	35	25	26	30	32	21	28	28
met voetganger	12	8	5	5	7	7	5	4	4	7	7	8	8	7
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Referentiegemeenten														
eenzijdig, of obstakel (gepark.)	29	31	28	34	26	28	25	29	28	26	27	27	29	27
in zelfde richting	16	17	21	14	18	20	22	18	21	20	17	21	18	20
tegengestelde richting	21	20	20	16	20	20	18	19	20	20	21	18	20	20
kruisend verkeer	29	26	25	31	31	29	29	29	26	29	31	30	27	30
met voetganger	5	6	6	5	4	4	6	5	5	5	3	4	6	4
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Er is een significant verschil tussen Zeeuwsch-Vlaanderen en de referentiegemeenten. De kans dat dit verschil het gevolg is van toeval is vrijwel 0 procent ($\chi^2 = 15.385$, $dF = 4$, geen cellen met minder dan 5 waarnemingen).

Bij Zeeuwsch-Vlaanderen zijn de volgende belangrijke afwijkingen geconstateerd (beginnend met de grootste afwijking naar beneden en eindigend met de grootste afwijking naar boven):

- *kruisend verkeer* is 6% minder ($\chi^2 = 1.0$);
- *met voetganger* is 44% meer ($\chi^2 = 9.5$).

Er is sprake van een belangrijke afwijking wanneer:

- de χ^2 -waarde voor de cel minimaal gelijk aan 1 is;
- en de afwijking tussen het werkelijke en het verwachte aantal groter dan 5 procent is.

Tabel 16C. *Indexcijfers slachtoffers naar hoofdgroep manoeuvre volgens CBS-indeling.*

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Hoofdgroep manoeuvre volgens CBS-indeling	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1984 - '86	1992 - '95
Zeeuwsch-Vlaanderen														
eenzijdig, of obstakel (gepark.)	101	96	103	84	104	101	99	93	89	80	73	95	100	83
in zelfde richting	99	116	84	101	84	113	145	137	118	94	101	115	100	103
tegengestelde richting	88	101	111	74	119	98	118	134	97	92	75	117	100	95
kruisend verkeer	103	91	106	107	106	110	156	94	85	96	99	73	100	89
met voetganger	152	94	55	52	87	84	77	55	42	71	71	90	100	77
Totaal	103	99	98	89	103	103	124	105	90	89	85	96	100	90
Referentiegemeenten														
eenzijdig, of obstakel (gepark.)	106	99	96	113	89	103	94	101	99	89	96	98	100	94
in zelfde richting	95	86	119	79	98	120	132	98	120	112	98	127	100	112
tegengestelde richting	109	91	100	78	98	104	98	93	99	98	106	94	100	99
kruisend verkeer	117	90	94	116	112	118	118	110	99	107	118	123	100	116
met voetganger	91	99	110	76	73	67	101	78	95	78	60	80	100	73
Totaal	106	93	101	98	98	108	108	100	103	99	102	108	100	103

Een χ^2 -toets voor elke klasse van *hoofdgroep manoeuvre volgens CBS-indeling* op het verschil tussen de 'voorperiode' (1984 t/m 1986) en de laatste periode (1992 t/m 1995) levert de volgende resultaten.

Er is geen significant verschil in ontwikkeling ($p < .05$) bij de volgende klassen (tussen haakjes de kans dat het verschil op toeval berust):

- *eenzijdig, of obstakel (gepark.)* (20%);
- *in zelfde richting* (55%);
- *tegengestelde richting* (76%);
- *met voetganger* (84%).

Er is een significant verschil in ontwikkeling bij de volgende (met tussen haakjes afwijking voor Zeeuwsch-Vlaanderen):

- *kruisend verkeer* (verwacht 299.5, werkelijk 9% lager).

Serie 17. Kwartaal ongeval

Tabel 17B. *Percentages slachtoffers naar kwartaal ongeval.*
Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Kwartaal ongeval	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1984	1992
													- '86	- '95
Zeeuwsch-Vlaanderen														
1e kwartaal	16	18	21	14	20	23	19	21	26	19	19	13	18	17
2e kwartaal	26	23	26	26	21	27	31	22	26	28	28	30	25	28
3e kwartaal	29	27	27	35	34	25	25	32	27	32	33	29	28	31
4e kwartaal	30	33	25	25	25	25	25	25	21	22	20	28	29	23
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Referentiegemeenten														
1e kwartaal	21	20	19	18	23	22	22	21	20	19	20	20	20	20
2e kwartaal	28	25	26	22	27	28	29	28	29	30	32	32	26	31
3e kwartaal	26	29	30	32	28	27	27	26	26	29	26	24	28	26
4e kwartaal	26	26	26	28	22	23	22	24	25	22	23	24	26	23
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Er is een significant verschil tussen Zeeuwsch-Vlaanderen en de referentiegemeenten. De kans dat dit verschil het gevolg is van toeval is 1 procent ($\chi^2 = 10.593$, $dF = 3$, geen cellen met minder dan 5 waarnemingen).

Bij Zeeuwsch-Vlaanderen zijn de volgende belangrijke afwijkingen geconstateerd (beginnend met de grootste afwijking naar beneden en eindigend met de grootste afwijking naar boven):

- 1e kwartaal is 10% minder ($\chi^2 = 1.9$);
- 2e kwartaal is 6% minder ($\chi^2 = 1.2$);
- 3e kwartaal is 13% meer ($\chi^2 = 4.4$).

Er is sprake van een belangrijke afwijking wanneer:

- de χ^2 -waarde voor de cel minimaal gelijk aan 1 is;
- en de afwijking tussen het werkelijke en het verwachte aantal groter dan 5 procent is.

Tabel 17C. *Indexcijfers slachtoffers naar kwartaal ongeval.*
Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Kwartaal ongeval	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1984	1992
													- '86	- '95
Zeeuwsch-Vlaanderen														
1e kwartaal	89	97	114	67	114	129	129	122	129	91	91	70	100	84
2e kwartaal	106	90	104	94	88	114	157	91	93	100	95	114	100	103
3e kwartaal	107	96	97	112	125	93	112	121	87	101	101	101	100	101
4e kwartaal	105	110	85	75	88	89	104	90	66	66	58	91	100	72
Totaal	103	99	98	89	103	103	124	105	90	89	85	96	100	90
Referentiegemeenten														
1e kwartaal	110	94	96	90	112	118	122	105	104	96	101	109	100	102
2e kwartaal	113	88	99	82	102	117	120	108	112	112	124	132	100	123
3e kwartaal	97	96	106	112	98	106	103	94	95	103	94	92	100	96
4e kwartaal	107	92	101	105	82	95	91	94	100	84	90	100	100	92
Totaal	106	93	101	98	98	108	108	100	103	99	102	108	100	103

Een χ^2 -toets voor elke klasse van *kwartaal ongeval* op het verschil tussen de 'voorperiode' (1984 t/m 1986) en de laatste periode (1992 t/m 1995) levert de volgende resultaten.

Er is geen significant verschil in ontwikkeling ($p < .05$) bij de volgende klassen (tussen haakjes de kans dat het verschil op toeval berust):

- 1e kwartaal (13%);
- 2e kwartaal (9%);
- 3e kwartaal (67%).

Er is een significant verschil in ontwikkeling bij de volgende (met tussen haakjes afwijking voor Zeeuwsch-Vlaanderen):

- 4e kwartaal (verwacht 253.6, werkelijk 9% lager).

Serie 18. Dagsoort ongeval

Tabel 18B. *Percentages slachtoffers naar dagsoort ongeval.*
Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Dagsoort ongeval	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1984	1992
													- '86	- '95
Zeeuwsch-Vlaanderen														
zaterdag en zondag	36	31	30	29	30	26	32	32	33	33	32	31	32	32
maandag t/m vrijdag	64	69	70	71	70	74	68	68	67	67	68	69	68	68
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Referentiegemeenten														
zaterdag en zondag	32	29	30	27	27	27	27	30	33	27	30	27	30	28
maandag t/m vrijdag	68	71	70	73	73	73	73	70	67	73	70	73	70	72
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Er is een significant verschil tussen Zeeuwsch-Vlaanderen en de referentiegemeenten. De kans dat dit verschil het gevolg is van toeval is 2 procent ($\chi^2 = 5.437$, $df = 1$, geen cellen met minder dan 5 waarnemingen).

In Zeeuwsch-Vlaanderen zijn geen belangrijke afwijkingen geconstateerd.

Er is sprake van een belangrijke afwijking wanneer:

- de χ^2 -waarde voor de cel minimaal gelijk aan 1 is;
- en de afwijking tussen het werkelijke en het verwachte aantal groter dan 5 procent is.

Tabel 18C. *Indexcijfers slachtoffers naar dagsoort ongeval.*
Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Dagsoort ongeval	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1984	1992
													- '86	- '95
Zeeuwsch-Vlaanderen														
zaterdag en zondag	115	94	91	80	94	83	122	105	91	90	84	93	100	89
maandag t/m vrijdag	97	101	102	93	107	113	125	105	90	88	85	97	100	90
Totaal	103	99	98	89	103	103	124	105	90	89	85	96	100	90
Referentiegemeenten														
zaterdag en zondag	113	88	99	88	86	98	96	101	111	87	103	96	100	95
maandag t/m vrijdag	103	95	102	102	103	113	113	100	99	104	102	113	100	106
Totaal	106	93	101	98	98	108	108	100	103	99	102	108	100	103

Een χ^2 -toets voor elke klasse van *dagsoort ongeval* op het verschil tussen de 'voorperiode' (1984 t/m 1986) en de laatste periode (1992 t/m 1995) levert de volgende resultaten.

Er is geen significant verschil in ontwikkeling ($p < .05$) bij de volgende klassen (tussen haakjes de kans dat het verschil op toeval berust):

- zaterdag en zondag (51%).

Er is een significant verschil in ontwikkeling bij de volgende (met tussen haakjes afwijking voor Zeeuwsch-Vlaanderen):

- maandag t/m vrijdag (verwacht 715.9, werkelijk 6% lager).

Serie 19. Tijdstip ongeval

Tabel 19B. *Percentages slachtoffers naar tijdstip ongeval.*
Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Tijdstip ongeval	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1984	1992
													- '86	- '95
Zeeuwsch-Vlaanderen														
spitsen	26	23	21	24	28	25	22	24	21	21	19	21	23	21
ochtend	15	16	12	14	12	15	18	19	19	17	19	16	14	17
middag	32	33	35	36	32	34	32	30	33	31	33	30	33	31
avond	11	12	12	9	14	12	13	16	12	14	9	15	12	13
nacht	16	15	20	16	12	13	15	11	15	17	19	17	17	18
onbekend	0	1	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Referentiegemeenten														
spitsen	23	24	24	24	24	25	27	24	25	25	24	22	23	24
ochtend	15	17	19	15	19	19	16	17	15	16	14	18	17	16
middag	31	29	30	33	29	32	33	31	32	35	36	35	30	35
avond	14	14	15	10	14	12	12	14	13	12	13	13	14	13
nacht	16	14	12	18	14	11	12	12	15	11	12	12	14	12
onbekend	1	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	1	0
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Er is een significant verschil tussen Zeeuwsch-Vlaanderen en de referentiegemeenten. De kans dat dit verschil het gevolg is van toeval is vrijwel 0 procent ($\chi^2 = 27.874$, $dF = 5$, 17% van de cellen heeft minder dan 5 waarnemingen).

Bij Zeeuwsch-Vlaanderen zijn de volgende belangrijke afwijkingen geconstateerd (beginnend met de grootste afwijking naar beneden en eindigend met de grootste afwijking naar boven):

- *spitsen* is 10% minder ($\chi^2 = 2.2$);
- *middag* is 9% minder ($\chi^2 = 2.7$);
- *nacht* is 32% meer ($\chi^2 = 13.6$).

Er is sprake van een belangrijke afwijking wanneer:

- de χ^2 -waarde voor de cel minimaal gelijk aan 1 is;
- en de afwijking tussen het werkelijke en het verwachte aantal groter dan 5 procent is.

Tabel 19C. *Indexcijfers slachtoffers naar tijdstip ongeval.*
 Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Tijdstip ongeval	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1984	1992
													- '86	- '95
Zeeuwsch-Vlaanderen														
spitsen	116	96	88	92	125	110	118	108	81	80	71	87	100	79
ochtend	108	112	80	87	89	112	158	139	118	104	114	108	100	109
middag	99	98	103	96	100	105	119	94	89	82	84	86	100	84
avond	95	102	102	68	120	107	132	143	91	102	64	123	100	96
nacht	97	85	118	84	76	79	108	68	82	92	98	98	100	96
onbekend	0	300	0	200	200	200	100	0	0	0	0	0	100	0
Totaal	103	99	98	89	103	103	124	105	90	89	85	96	100	90
Referentiegemeenten														
spitsen	103	95	101	99	98	113	126	103	108	107	106	100	100	105
ochtend	94	95	112	86	110	121	101	102	89	90	85	112	100	96
middag	110	89	100	105	92	114	116	103	108	116	121	124	100	120
avond	101	94	105	70	97	95	88	99	97	84	94	102	100	93
nacht	120	93	87	124	94	85	92	86	106	78	87	92	100	86
onbekend	185	46	69	69	92	138	69	69	23	46	0	0	100	15
Totaal	106	93	101	98	98	108	108	100	103	99	102	108	100	103

Een χ^2 -toets voor elke klasse van *tijdstip ongeval* op het verschil tussen de 'voorperiode' (1984 t/m 1986) en de laatste periode (1992 t/m 1995) levert de volgende resultaten.

De χ^2 toets is niet betrouwbaar aangezien te veel cellen minder dan 5 slachtoffers hebben voor:

- *onbekend*.

Er is geen significant verschil in ontwikkeling ($p < .05$) bij de volgende klassen (tussen haakjes de kans dat het verschil op toeval berust):

- *ochtend* (35%);
- *avond* (90%);
- *nacht* (41%).

Er is een significant verschil in ontwikkeling bij de volgende (met tussen haakjes afwijking voor Zeeuwsch-Vlaanderen):

- *spitsen* (verwacht 227.8, werkelijk 10% lager);
- *middag* (verwacht 350.4, werkelijk 12% lager).

Serie 20. Weersomstandigheden tijdens ongeval

Tabel 20B. *Percentages slachtoffers naar weersomstandigheden tijdens ongeval.*

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Weersomstandigheden tijdens ongeval	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1984 - '86	1992 - '95
Zeeuwsch-Vlaanderen														
droog	66	66	67	75	68	77	79	68	76	76	75	78	66	76
regen en overig	33	31	30	24	29	22	20	29	21	19	24	20	31	21
onbekend	1	3	3	1	3	2	1	3	3	5	2	3	2	3
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Referentiegemeenten														
droog	67	68	70	66	68	76	71	70	69	69	68	69	68	69
regen en overig	31	29	26	30	30	22	27	26	27	28	29	27	29	28
onbekend	2	2	3	4	3	2	3	4	3	3	3	3	3	3
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Er is een significant verschil tussen Zeeuwsch-Vlaanderen en de referentiegemeenten. De kans dat dit verschil het gevolg is van toeval is vrijwel 0 procent ($\chi^2 = 20.734$, $dF = 2$, geen cellen met minder dan 5 waarnemingen).

Bij Zeeuwsch-Vlaanderen zijn de volgende belangrijke afwijkingen geconstateerd (beginnend met de grootste afwijking naar beneden en eindigend met de grootste afwijking naar boven):

- regen en overig is 21% minder ($\chi^2 = 10.9$);
- droog is 7% meer ($\chi^2 = 3.8$).

Er is sprake van een belangrijke afwijking wanneer:

- de χ^2 -waarde voor de cel minimaal gelijk aan 1 is;
- en de afwijking tussen het werkelijke en het verwachte aantal groter dan 5 procent is.

Tabel 20C. *Indexcijfers slachtoffers naar weersomstandigheden tijdens ongeval.*

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Weersomstandigheden tijdens ongeval	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1984 - '86	1992 - '95
Zeeuwsch-Vlaanderen														
droog	103	98	100	100	105	120	148	108	104	102	96	112	100	103
regen en overig	108	99	93	67	96	72	78	97	60	53	64	61	100	59
onbekend	46	127	127	35	127	69	69	115	115	185	58	104	100	115
Totaal	103	99	98	89	103	103	124	105	90	89	85	96	100	90
Referentiegemeenten														
droog	104	92	104	95	97	121	112	102	104	100	102	110	100	104
regen en overig	114	94	92	101	100	82	99	90	97	97	102	102	100	100
onbekend	95	81	124	148	95	71	110	157	133	105	100	124	100	110
Totaal	106	93	101	98	98	108	108	100	103	99	102	108	100	103

Een χ^2 -toets voor elke klasse van *weersomstandigheden tijdens ongeval* op het verschil tussen de 'voorperiode' (1984 t/m 1986) en de laatste periode (1992 t/m 1995) levert de volgende resultaten.

Er is geen significant verschil in ontwikkeling ($p < .05$) bij de volgende klassen (tussen haakjes de kans dat het verschil op toeval berust):

- *droog* (96%);
- *onbekend* (100%).

Er is een significant verschil in ontwikkeling bij de volgende (met tussen haakjes afwijking voor Zeeuwsch-Vlaanderen):

- *regen en overig* (verwacht 255.9, werkelijk 20% lager).

Serie 21. Lichtomstandigheden tijdens ongeval

Tabel 21B. *Percentages slachtoffers naar lichtomstandigheden tijdens ongeval.*

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Lichtomstandigheden tijdens ongeval	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1984 - '86	1992 - '95
Zeeuwsch-Vlaanderen														
daglicht	69	70	64	73	74	74	74	71	72	69	73	69	68	70
schemer of duisternis	31	30	35	27	25	25	25	28	28	30	27	31	32	29
onbekend	0	0	0	1	1	0	0	1	0	1	0	0	0	1
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Referentiegemeenten														
daglicht	67	73	71	70	74	73	75	72	68	77	73	75	70	75
schemer of duisternis	33	27	28	29	26	26	24	28	32	22	26	25	30	24
onbekend	0	0	1	0	1	1	1	1	0	0	1	0	0	0
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Er is een significant verschil tussen Zeeuwsch-Vlaanderen en de referentiegemeenten. De kans dat dit verschil het gevolg is van toeval is 1 procent ($\chi^2 = 9.359$, $dF = 2$, 17% van de cellen heeft minder dan 5 waarnemingen).

In Zeeuwsch-Vlaanderen zijn geen belangrijke afwijkingen geconstateerd.

Er is sprake van een belangrijke afwijking wanneer:

- de χ^2 -waarde voor de cel minimaal gelijk aan 1 is;
- en de afwijking tussen het werkelijke en het verwachte aantal groter dan 5 procent is.

Tabel 21C. *Indexcijfers slachtoffers naar lichtomstandigheden tijdens ongeval.*

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Lichtomstandigheden tijdens ongeval	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1984 - '86	1992 - '95
Zeeuwsch-Vlaanderen														
daglicht	105	102	93	95	113	113	136	110	95	90	92	97	100	93
schemer of duisternis	100	92	108	74	79	82	98	92	79	84	70	92	100	82
onbekend	150	0	150	300	750	150	300	450	150	450	150	150	100	250
Totaal	103	99	98	89	103	103	124	105	90	89	85	96	100	90
Referentiegemeenten														
daglicht	102	96	102	99	103	114	115	102	99	109	106	116	100	111
schemer of duisternis	118	85	97	97	84	94	88	94	111	75	90	90	100	85
onbekend	0	30	270	60	120	270	330	120	120	60	240	0	100	100
Totaal	106	93	101	98	98	108	108	100	103	99	102	108	100	103

Een χ^2 -toets voor elke klasse van *lichtomstandigheden tijdens ongeval* op het verschil tussen de 'voorperiode' (1984 t/m 1986) en de laatste periode (1992 t/m 1995) levert de volgende resultaten.

De χ^2 toets is niet betrouwbaar aangezien te veel cellen minder dan 5 slachtoffers hebben voor:

- *onbekend*.

Er is geen significant verschil in ontwikkeling ($p < .05$) bij de volgende klassen (tussen haakjes de kans dat het verschil op toeval berust):

- *schemer of duisternis* (77%).

Er is een significant verschil in ontwikkeling bij de volgende (met tussen haakjes afwijking voor Zeeuwsch-Vlaanderen):

- *daglicht* (verwacht 739.8, werkelijk 6% lager).

Serie 22. Kenteken voertuig

Tabel 22B. *Percentages slachtoffers naar kenteken voertuig.*
Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Kenteken voertuig	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1984 - '86	1992 - '95
Zeeuwsch-Vlaanderen														
Nederland	61	65	67	62	66	61	63	66	61	64	65	62	64	64
Duitsland	1	1	1	2	0	0	2	1	1	0	1	0	1	0
België	10	8	14	11	9	10	7	3	2	1	7	12	10	7
overig West Europa	0	1	0	0	0	1	0	0	1	0	1	1	0	1
andere landen	1	2	1	2	3	3	5	8	13	14	4	0	1	6
niet van toepassing	28	24	17	22	21	26	23	21	23	21	23	25	23	23
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Referentiegemeenten														
Nederland	71	69	67	73	70	73	67	68	71	69	72	69	69	70
Duitsland	2	1	2	2	2	2	3	1	1	2	3	5	1	3
België	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
overig West Europa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
andere landen	2	2	1	1	2	1	2	3	4	3	1	2	2	2
niet van toepassing	25	28	29	23	26	23	27	27	24	26	24	24	27	25
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Er is een significant verschil tussen Zeeuwsch-Vlaanderen en de referentiegemeenten. De kans dat dit verschil het gevolg is van toeval is vrijwel 0 procent ($\chi^2 = 204.392$, $dF = 5$, 8% van de cellen heeft minder dan 5 waarnemingen).

Bij Zeeuwsch-Vlaanderen zijn de volgende belangrijke afwijkingen geconstateerd (beginnend met de grootste afwijking naar beneden en eindigend met de grootste afwijking naar boven):

- *Duitsland* is 83% minder ($\chi^2 = 15.6$);
- *Nederland* is 7% minder ($\chi^2 = 3.0$);
- *andere landen* is 89% meer ($\chi^2 = 23.6$);
- *overig West Europa* is 116% meer ($\chi^2 = 3.1$);
- *België* is 217% meer ($\chi^2 = 99.3$).

Er is sprake van een belangrijke afwijking wanneer:

- de χ^2 -waarde voor de cel minimaal gelijk aan 1 is;
- en de afwijking tussen het werkelijke en het verwachte aantal groter dan 5 procent is.

Tabel 22C. *Indexcijfers slachtoffers naar kenteken voertuig.*
Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Kenteken voertuig	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1984	1992
													- '86	- '95
Zeeuwsch-Vlaanderen														
Nederland	97	100	103	86	106	98	121	108	86	88	85	92	100	88
Duitsland	75	75	150	263	0	0	263	188	75	0	113	38	100	50
België	97	74	129	95	92	100	82	34	16	5	61	111	100	59
overig West Europa	0	300	0	150	0	300	150	0	300	150	300	300	100	250
andere landen	64	171	64	150	279	214	514	664	943	964	236	0	100	400
niet van toepassing	126	101	73	85	94	116	126	95	88	80	85	105	100	90
Totaal	103	99	98	89	103	103	124	105	90	89	85	96	100	90
Referentiegemeenten														
Nederland	109	92	99	104	99	114	105	99	106	99	106	107	100	104
Duitsland	122	38	141	122	159	188	216	103	56	113	206	384	100	234
België	75	150	75	150	225	75	450	0	225	150	150	150	100	150
overig West Europa	0	100	200	0	0	400	300	100	0	300	0	0	100	100
andere landen	133	112	56	70	105	77	105	153	202	147	56	119	100	107
niet van toepassing	98	94	108	83	91	91	108	99	89	93	90	96	100	93
Totaal	106	93	101	98	98	108	108	100	103	99	102	108	100	103

Een χ^2 -toets voor elke klasse van *kenteken voertuig* op het verschil tussen de 'voorperiode' (1984 t/m 1986) en de laatste periode (1992 t/m 1995) levert de volgende resultaten.

De χ^2 toets is niet betrouwbaar aangezien te veel cellen minder dan 5 slachtoffers hebben voor:

- *Duitsland*;
- *België*;
- *overig West Europa*.

Er is geen significant verschil in ontwikkeling ($p < .05$) bij de volgende klassen (tussen haakjes de kans dat het verschil op toeval berust):

- *niet van toepassing* (81%).

Er is een significant verschil in ontwikkeling bij de volgende (met tussen haakjes afwijking voor Zeeuwsch-Vlaanderen):

- *Nederland* (verwacht 669.1, werkelijk 6% lager);
- *andere landen* (verwacht 44.9, werkelijk 25% hoger).

Serie 23. Nationaliteit bestuurder

Tabel 23B. *Percentages slachtoffers naar nationaliteit bestuurder.*
Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Nationaliteit bestuurder	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1984 - '86	1992 - '95
Zeeuwsch-Vlaanderen														
Nederland	86	85	82	80	81	81	83	82	76	81	83	82	85	82
Duitsland	1	1	2	2	1	1	2	3	2	1	1	1	1	1
België	11	12	14	14	12	15	11	11	15	14	12	15	12	14
overig West Europa	1	1	0	1	1	1	2	0	1	1	1	1	0	1
andere landen	1	1	2	3	5	3	3	4	6	3	3	1	1	2
niet van toepassing	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Referentiegemeenten														
Nederland	97	97	95	97	96	94	92	94	92	94	95	93	96	94
Duitsland	2	1	3	2	2	3	3	2	4	2	3	4	2	3
België	0	0	0	1	0	0	1	0	1	1	1	1	0	1
overig West Europa	0	0	0	0	0	1	1	0	0	1	0	0	0	0
andere landen	1	1	1	1	1	2	3	3	3	2	2	2	1	2
niet van toepassing	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Er is een significant verschil tussen Zeeuwsch-Vlaanderen en de referentiegemeenten. De kans dat dit verschil het gevolg is van toeval is vrijwel 0 procent ($\chi^2 = 305.728$, $dF = 5$, 25% van de cellen heeft minder dan 5 waarnemingen).

Bij Zeeuwsch-Vlaanderen zijn de volgende belangrijke afwijkingen geconstateerd (beginnend met de grootste afwijking naar beneden en eindigend met de grootste afwijking naar boven):

- *Duitsland* is 58% minder ($\chi^2 = 8.0$);
- *Nederland* is 10% minder ($\chi^2 = 8.1$);
- *overig West Europa* is 86% meer ($\chi^2 = 2.8$);
- *België* is 211% meer ($\chi^2 = 197.8$).

Er is sprake van een belangrijke afwijking wanneer:

- de χ^2 -waarde voor de cel minimaal gelijk aan 1 is;
- en de afwijking tussen het werkelijke en het verwachte aantal groter dan 5 procent is.

Tabel 23C. *Indexcijfers slachtoffers naar nationaliteit bestuurder.*
Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Nationaliteit bestuurder	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1984 - '86	1992 - '95
Zeeuwsch-Vlaanderen														
Nederland	105	99	96	84	99	99	121	101	81	85	83	93	100	87
Duitsland	86	64	150	129	64	43	193	236	150	64	86	64	100	71
België	93	96	111	100	100	126	104	93	107	102	85	113	100	100
overig West Europa	120	180	0	240	240	120	420	60	240	120	120	180	100	140
andere landen	86	86	129	214	386	236	321	321	407	193	193	107	100	164
niet van toepassing	100	.
Totaal	103	99	98	89	103	103	124	105	90	89	85	96	100	90
Referentiegemeenten														
Nederland	107	93	100	99	97	106	104	98	99	97	100	104	100	101
Duitsland	100	63	138	94	100	144	138	119	188	113	144	194	100	150
België	60	120	120	240	180	60	480	180	300	300	300	300	100	300
overig West Europa	50	100	150	0	50	250	250	100	50	250	0	50	100	100
andere landen	100	111	89	67	111	200	322	244	278	178	156	222	100	185
niet van toepassing	200	0	100	0	0	0	0	0	0	0	0	100	100	33
Totaal	106	93	101	98	98	108	108	100	103	99	102	108	100	103

Een χ^2 -toets voor elke klasse van *nationaliteit bestuurder* op het verschil tussen de 'voorperiode' (1984 t/m 1986) en de laatste periode (1992 t/m 1995) levert de volgende resultaten.

De χ^2 toets is niet betrouwbaar aangezien te veel cellen minder dan 5 slachtoffers hebben voor:

- *niet van toepassing.*

Er is geen significant verschil in ontwikkeling ($p < .05$) bij de volgende klassen (tussen haakjes de kans dat het verschil op toeval berust):

- *Duitsland* (15%);
- *België* (5%);
- *overig West Europa* (100%);
- *andere landen* (94%).

Er is een significant verschil in ontwikkeling bij de volgende (met tussen haakjes afwijking voor Zeeuwsch-Vlaanderen):

- *Nederland* (verwacht 858.2, werkelijk 5% lager).

